

Hur folkbiblioteken arbetar med mångspråkiga medier sedan 2014

Sammanställning av enkätsvaren och
inventering av stödbehov

Om enkäten

2014 Nya bibliotekslagen trädde i kraft.

”Central medieförsörjningsplan för mångspråkiga medier”
uppdaterades.

Arbets sättet för biblioteken på samtliga nivåer påverkades.
Inventering bland läns- /regionbibliotek gjordes i slutet av 2014.

Hur har det gått för folkbiblioteken? Vilka stödbehov finns det?

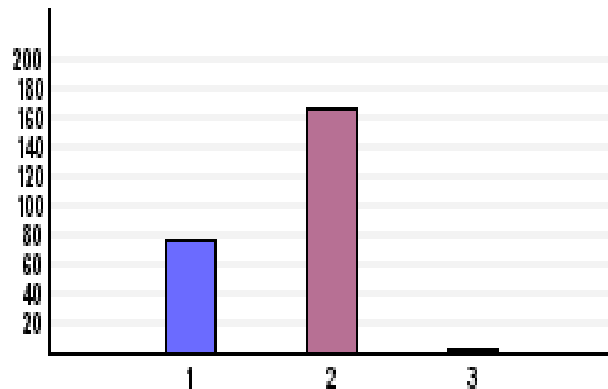
- Frågorna utformades i samarbete med IB:s utvecklingsledare och några representanter från läns-/regionbibliotek.
- Tre personer testade enkäten innan den skickades till bibliotekscheferna på biblioteken som lånat något från IB under de senaste 700 dagarna.
- 245 av 309, d.v.s. 79 % svarade på enkäten.

Inledande frågor

Känner du till vilka olika språkgrupper som finns i er kommun?

 (1) Ja	77 31,4%
 (2) Delvis	166 67,8%
 (3) Nej	2 0,8%

Källor:

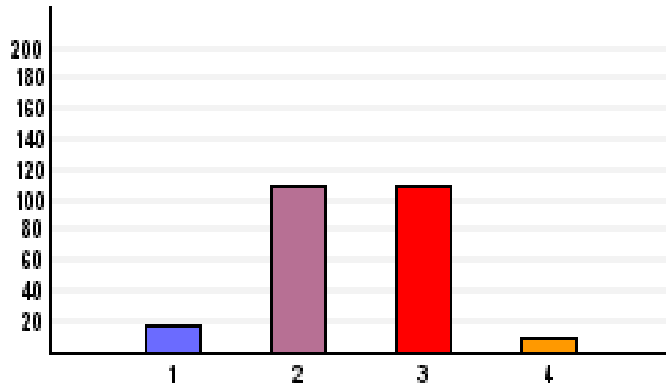
- Skolor inkl. SFI
- Pedagoger / modersmåslärare
- Kommunens flyktingsamordnare / samhällsplanerare
- Statistik (SCB, RTB, Kommunens egna, Bibliotekssystem)
- Möte med besökare/förfrågningar

Inledande frågor

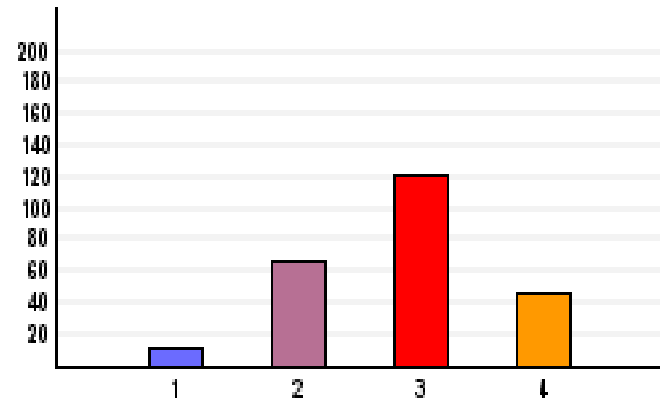
Känner du till IB:s nationella uppdrag?

 (1) Mycket väl	18	7,3%
 (2) Väl	109	44,5%
 (3) Något	109	44,5%
 (4) Inte alls	9	3,7%

Känner du till IB:s ”Central medieförsörjningsplan för mångspråkiga medier”?

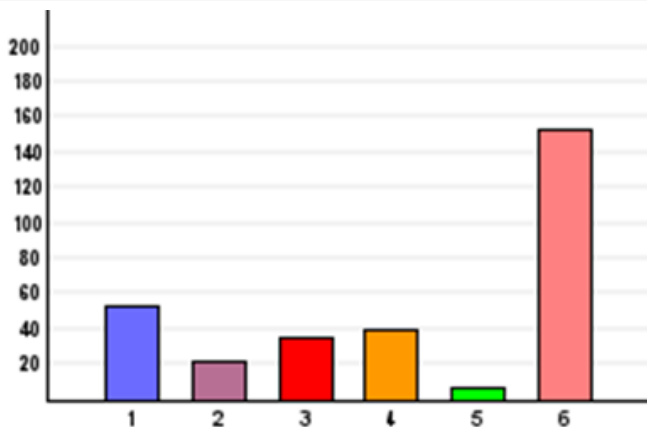
 (1) Mycket väl	11	4,5%
 (2) Väl	67	27,3%
 (3) Något	121	49,4%
 (4) Inte alls	46	18,8%

Inledande frågor

Hur har du fått kännedom om medieplanen?

 (1) IB:s hemsida	53	21,6%
 (2) Läns-/regionbibliotekets hemsida	21	8,6%
 (3) Information via mejl	35	14,3%
 (4) Information på en studiedag	40	16,3%
 (5) Annat:	7	2,9%
 (6) Antal som ej svarat	153	62,4%

Annat:

- Kontakter med chefer och medarbetare
- Information från regionbiblioteket
- Via denna enkät

Hur arbetet med mångspråkiga medier uppmärksammas

Särskild personal?

57% (139) av kommunerna har en särskild personal.

Särskilt anslag?

32% (78) har ett särskilt anslag.

Nämns mångspråkiga medier i biblioteksplanen eller dyl.?

85 % (208) svarar jakande.

Hur arbetet med mångspråkiga medier uppmärksammas

Påverkan av den nya bibliotekslagen?

- Köper mer själva 45 % (111)
- Ingen påverkan 34 % (82)

Annat som påverkar:

- Demografisk förändring
- Att möjlighet till depositions lån försvann från läns-
/regionbiblioteket.

Hur behovet av mångspråkiga medier tillgodoses

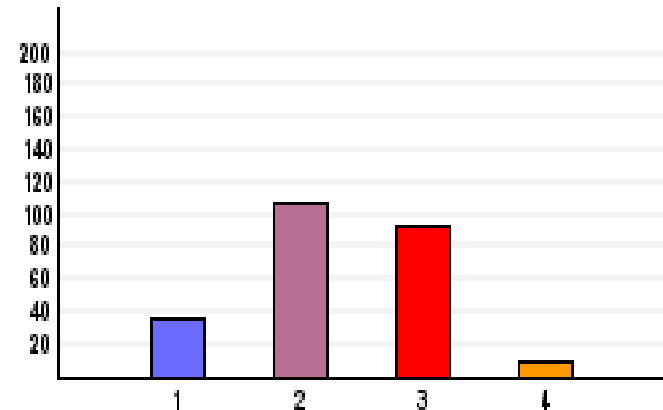
- Köper in själva **81 % (199)**
 - 64 %** utifrån inköpsförslag
 - 38 %** samarbete med andra
 - 24 %** genom profilköp

I kombination med:

- Beställer dep. från IB **65 % (160)**
- Beställer dep. inom länet/regionen **54 % (133)**
- Beställer enstaka lån från IB **69 % (168)**
- Lånar enstaka titlar av varandra **66 % (161)**

Finns det eget bestånd?

 (1) Ja, ett rikligt bestånd	36	14,7%
 (2) Ja, ett basbestånd	107	43,7%
 (3) Ja, men väldigt litet	92	37,6%
 (4) Nej, inget alls	10	4,1%

Hur behovet av mångspråkiga medier tillgodoses

Varför depositioner?

- För att visa att det finns medier på det aktuella språket **44 % (107)**
- Låntagare lämnar inte några önskemål.* **43 % (104)**
- Bristande kunskap/kontaktnät för att kunna beställa enstaka titlar. **39 % (95)**
- Många personer läser på samma språk **31 % (77)**

Annat:

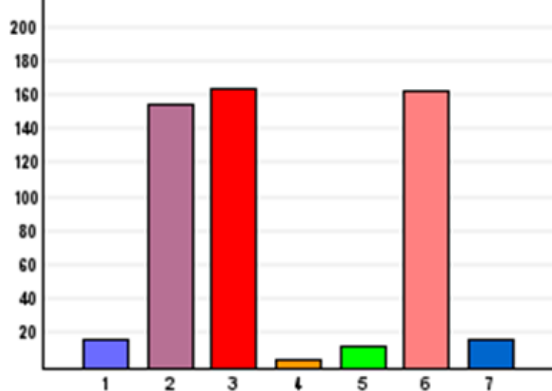
- För att se om ett nytt språk blir varaktigt.
- Låntagare vill botanisera rent generellt i hyllorna.
- Ett sätt att komplettera det egna beståndet, speciellt när det förekommer många språk inom kommunen.

Hur behovet av mångspråkiga medier tillgodoses

Samarbetspartners? Vad består samarbetet i?

 (1) Ingen, vi är självförsörjande.	16	6,5%
 (2) Andra kommunbibliotek inom länet/regionen.	154	62,9%
 (3) Läns-/regionbibliotek	164	66,9%
 (4) Skolbibliotek inom länet/regionen	5	2,0%
 (5) Högskole-/universitetsbibliotek	13	5,3%
 (6) Internationella biblioteket	163	66,5%
 (7) Annat:	16	6,5%

- Lån av depositioner och enstaka lån
- Nätverk/Mångspråksträffar
- Studiedagar/möten
- Personliga kontakter med frågor, inköpsförslag mm.
- Gemensam katalog/samsöksfunktion inom länet/regionen
- Gemensamt inköp/bestånd inom kommunen/länet, t.ex. i form av flytande bestånd
- Inköpssamarbete genom delat språkansvar mellan kommunerna
- Gemensamt transportsystem över länsgränserna

IB:s stöd – nuläge och behovsinventering

De förväntade stöden

- Kompletterande medieförsörjning (87 %)
- Tips om inköpskanaler och inköpsvägledning (72 %)
- **Praktiskt stöd med mallar och skyltar (55 %)**
- **Underlätta identifiering av olika böckernas handling genom katalogposterna. (46 %)**
- **Inspiration till metodutveckling för arbete med mångspråkiga medier och dess användare (41 %)**
- **Kompetensutveckling inom olika språk-och litteraturområden (40 %)**

Stöden som saknas/behövs mer

- **Underlätta identifiering av olika böckernas handling genom katalogposterna. (28 %)**
- **Kompetensutveckling inom olika språk-och litteraturområden (26 %)**
- **Tips om inköpskanaler och inköpsvägledning (25 %)**
- **Inspiration till metodutveckling för arbete med mångspråkiga medier och dess användare (23 %)**
- Inspiration till marknadsföring av mångspråkiga medier (19 %)
- **Praktiskt stöd med mallar och skyltar på flera språk (14 %)**
- Underlätta för katalogiseringsarbete (14 %)

IB:s stöd:

Hemsidan som det främsta verktyget

- **78 %** har besökt den uppdaterade hemsidan.
- De mest besökta sidorna är följande:
 - Katalogen (53 %)
 - Depositionsbeställningar (48 %)
 - Mallar och skyltar (33 %)följt av *inköpsställen*, ”om oss”, och *länksamlingar*.
- **82 %** av kommunerna tyckte att det var lätt att hitta den information som söktes.

IB:s stöd:

Hemsidan som det främsta verktyget

Vad som är svårt att hitta:

- Delad mening om den nya hemsidan, tydlig/otydlig
- Krångel med inloggning
- "Böcker hemma" är svåröverskådlig
- Omlån av depositioner
- SSB:s katalog
- Medieförsörjningsplan

Vad som saknas:

- Information om nya titlar på olika språk och var man kan köpa in
- Mera om språken, länder/författare/böcker
- Fler sökkombinationer i katalogen
- Fler bilder på bokomslaget i katalogen
- Information om böcker på svenska

Övriga synpunkter till IB

- IB är en viktig resurs.
- IB bör i en större utsträckning komma ut till biblioteken utanför Stockholms område i utbildningssyfte
- IB behöver bli mer synlig
- Stort behov av kompletterande medieförsörjning speciellt för mindre bibliotek, depositions lån nödvändigt
- Diffust på vilket sätt man kan t.ex. beställa depositioner./Depositionslån fungerar jättebra.
- Önskas kortare innehållsbeskrivning i *alla* katalogposter
- Uppdaterad och levande lista över inköpskanaler önskas.
- Sökresultat i interbib och SSB:s OPAC ger inte alltid samma svar*
- Bättre information om riktlinjer mellan regioner och IB*

Slutsatser och åtgärder

- Behovet av depositioner kvarstår. - IB behöver veta **hur** det kan **komplettera** samt **hur tidigare depositioner fungerat**.

- Mallar och skyltar behöver utökas med flera språk.

Inom ett pågående projekt är t.ex. knubbtexter översatta till flera språk, läggs in i mallar för nedladdning under hösten, en ny BVC-broschyr på 48 språk nysläppt

- Det är inte helt lätt att hitta rätt i www.interbib.se .

Instruktionsfilmer bl.a. om hur man söker och navigerar läggs ut.

- Fysiska möten/studiedagar samt materialen är uppskattade, det finns fortsatt behov av kompetensutveckling inom olika språk- och litteraturområden.

Kompletteras med filmade föreläsningar, tipslistor mm.

Fortsatt utveckling av katalogposter med genrer och ämnesord, flera omslagsbilder läggs in

Fortsatt insamling av länkar till mångspråkiga sidor om olika språk- och litteraturområden

- Intern workshop för IB:s personal för att diskutera kommande stödinsatser samt egna behov av kompetensutveckling är planerad senare i höst.

